

Π Ρ Ο Σ Κ Λ Η Σ Η

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
διὰ τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς
Πολιτιστικῆς Ταυτότητος
Σᾶς προσκαλεῖ νά παρακολουθήσετε
τό Γ' Ἐπιστημονικό Συνέδριο μέ θέμα:

**«Ἡ κληρονομιά τῶν προσφύγων καί ἡ νεοελληνική
κοινωνία τοῦ 20οῦ αἰῶνος. Θρησκευτικές παραδόσεις,
συγγραφεῖς, τέχνη, σωματεία, διαφύλαξη τῆς μνήμης»**

**Ἀθήνα (Συνοδικό Μέγαρο),
18-19 Ὀκτωβρίου 2024**

Τό Συνέδριο θά διεξαχθεῖ ὑβριδικῶς

Ἡ διαδικτυακή παρακολούθηση εἶναι ἐφικτή
μέσω τῶν κάτωθι ἠλεκτρονικῶν διευθύνσεων, ἀπ' ὅπου θά
ἀναμεταδίδεται ζωντανά τό Συνέδριο:

www.ekklisia1821.gr

OpenTV ὑβριδική

ecclesiaTV.gr

inTV.gr

Youtube: ecclesiaTV.gr

Facebook: www.facebook.com/ekklisia1821 καί ecclesiaTV.gr

Twitter: www.twitter.com/ekklisia1821

καί στήν Τηλεόραση τῆς Ὁμογένειας μέσω τοῦ τηλεοπτικοῦ
καναλιοῦ GRECA TV

**ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΟΣ**

Τηλ. ἐπικοινωνίας: 210-7272.213, 210-7272.255.

Π Ρ Ο Γ Ρ Α Μ Μ Α

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2024

17:00 Ἦναρξη Συνεδρίου - Χαιρετισμοί Ἐπισήμων

Α' ΣΥΝΕΔΡΙΑ

«Ἡ ἐγκατάσταση τῶν προσφύγων καί ἡ ἴδρυση προσφυγικῶν συνοικισμῶν»

Πρόεδρος:

Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνάτιος

17:30-17:45 1η Εἰσήγηση: «Ἡ ἐνταξη τῶν Μικρασιατῶν προσφύγων στήν
ἐλληνική κοινωνία».

Εἰσηγητής: **κ. Κωνσταντῖνος Κωτσιόπουλος.**

17:45-18:00 2η Εἰσήγηση: «Προκαταλήψεις καί στερεότυπα μεταξύ Μι-
κρασιατῶν καί γηγενῶν στή Μεσοπολεμική Ἑλλάδα».

Εἰσηγητής: **κ. Νίκος Τόμπρος.**

18:00-18:15 3η Εἰσήγηση: «Οἱ σύλλογοι καί τά σωματεία τῆς Νέας Ἰωνί-
ας ἦταν στυλοβάτες καί συμπαραστάτες τῶν προσφύγων στήν
προσπάθειά τους νά ἐγκατασταθοῦν στή νέα τους πατρίδα».

Εἰσηγητής: **κ. Λουκάς Χριστοδούλου.**

18:15-18:30 4η Εἰσήγηση: «Ὁ προσφυγικός οἰκισμός τῆς Νέας Σμύρνης.
Ἰδρυση, ἐξέλιξη, καθημερινότητα».

Εἰσηγητής: **κ. Γεώργιος Ναθαναήλ.**

18:30-18:45 5η Εἰσήγηση: «Ἀπό τήν τραγωδία τῆς προσφυγιάς (1922) στό
ξεκίνημα μιᾶς νέας ζωῆς στήν πεδινή Ἡλεία. Κάτω Παναγιά
Κυλλήνης, Λεχαινά, Νέα Μανωλάδα».

Εἰσηγήτρια: **κα Ἀθηνᾶ Κονταλή.**

18:45-19:00 Συζήτηση.

19:00-19:15 Διάλειμμα.

Β' ΣΥΝΕΔΡΙΑ

«Ἡ προσφυγοποίηση τοῦ Ἑλληνισμοῦ – Τρεῖς χαρακτηριστικές περιπτώσεις»

Πρόεδρος:

Ἀρχιμ. Θεόκλητος Μέντης

19:15-19:30 1η Εἰσήγηση: «Πτυχές τῆς ὀργάνωσης τῆς Ἑλληνικῆς Κρατικῆς
Διοίκησης στήν Ἀνατολική Θράκη (1920-1922) σύμφωνα μέ
τόν Κωνσταντῖνο Γεραγᾶ».

Εἰσηγητής: **Σεβ. Μητροπολίτης Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς
κ. Παντελεήμων.**

19:30-19:45 2η Εἰσήγηση: «Γεννάδιος Ἀλεξιάδης, Μητροπολίτης Θεσσαλο-
νίκης καί Πρόεδρος τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς Προσφύγων».

Εἰσηγήτρια: **κα Ἀναστασία Λαλάγκου.**

19:45-20:00 3η Εἰσήγηση: «Μικρασιάτες πρόσφυγες στήν Κύπρο».

Εἰσηγητής: **κ. Κωστής Κοκκινόφτας.**

20:00-20:15 Συζήτηση.

ΣΑΒΒΑΤΟ 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2024

Γ' ΣΥΝΕΔΡΙΑ

«Θρησκευτικές παραδόσεις καί ἱερά κειμήλια τῶν προσφύγων
ἀπό τή Μικρά Ἀσία, τόν Πόντο καί τήν Ἀνατολική Θράκη»

Πρόεδρος:

κ. Κωνσταντῖνος Χολέβας

10:00-10:15 1η Εἰσήγηση: «Ἱερά Λείψανα καί ἐκκλησιαστικά κειμήλια ἀπό
τίς Ἀλησμόνητες Πατρίδες στόν ἐλλαδικό χῶρο».

Εἰσηγήτρια: **κα Δέσποινα Μιχάλαγα.**

10:15-10:30 2η Εἰσήγηση: «Προσφυγικές Λατρευτικές Τελετουργίες καί
Ἱερά Λείψανα. Ἡ περίπτωση τοῦ Ἁγίου Ἰωάννη τοῦ Ρώσου
στό Προκόπι Εὐβοίας».

Εἰσηγητής: **κ. Ἐμμανουήλ Βαρβούνης.**

10:30-10:45 3η Εἰσήγηση: «Ἡ μεταφορά τῶν ἐκκλησιαστικῶν κειμηλίων
ἀπό τή Μικρά Ἀσία στήν Ἑλλάδα. Ἡ περίπτωση τῶν Κυδω-
νιῶν καί τῆς Καππαδοκίας».

Εἰσηγητής: **κ. Στρατῆς Ἀναγνώστου.**

10:45-11:00 4η Εἰσήγηση: «Θαύματα τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου στό σῶμα
τῶν προσφύγων ἀπό τή Μικρασιατική περιπέτεια στήν προσ-
φυγοποίηση. Ὑπό τόν προβολέα τῶν συλλογῶν ἱστορικῶν ἐκ-
θέσεων τοῦ ἱστορικοῦ ἐγκρίτου περιοδικοῦ τῆς Ἱεράς Μητρο-
πόλεως Φλωρινῆς, Πρεσπῶν καί Ἑορδαίας “Σάλπιγξ Ὀρθο-
δοξίας”».

Εἰσηγητής: **κ. Ἡλίας Μογλενίδης.**

11:00-11:15 5η Εἰσήγηση: «Χειρόγραφο Φυλακτήριο (ROTULUS) τοῦ 1626
ἀπό τή Σπάρτη τῆς Πισιδίας Μικρᾶς Ἀσίας».

Εἰσηγητής: **κ. Στέλιος Μουζάκης.**

11:15-11:30 Συζήτηση.

11:30-11:45 Διάλειμμα.

Δ' ΣΥΝΕΔΡΙΑ

«Οἱ Τουρκόφωνοι Ὀρθόδοξοι καί ἡ προσπάθεια τοῦ Κεμάλ
γιά τήν ἴδρυση Τουρκορθόδοξου Πατριαρχείου»

Πρόεδρος:

Καθηγήτρια κα Ἰωάννα Στουφή - Πουλημένου

11:45-12:00 1η Εἰσήγηση: «Ὁ ρόλος τοῦ παπα-Εὐθύμ Καραχισαρίδη στήν
ἴδρυση τῆς Τουρκορθόδοξης Ἐκκλησίας».

Εἰσηγητής: **κ. Κώστας Φωτιάδης.**

12:00-12:15 2η Εἰσήγηση: «Ἡ προσπάθεια τῶν Κεμαλικῶν γιά τή δη-
μιουργία Τουρκορθόδοξης Ἐκκλησίας καί ὁ ρόλος τοῦ πα-
πα-Εὐθύμ».

Εἰσηγητής: **κ. Μάξιμος Χαρακόπουλος.**

12:15-12:30 3η Εἰσήγηση: «Ὁ Ἅγιος Ἐθνομάρτυς Μητροπολίτης Ἰκονίου

- 12:30-12:45 Προκόπιος (1859-1923) και ο αγώνας του για τή ματαιώση της Ύδρουσης “Τουρκορθόδοξου Πατριαρχείου”». Εισηγητής: **κ. Χαράλαμπος - Περικλής Νομίδης**. 4η Εισήγηση: «Η δημιουργία της Τουρκορθόδοξης Έκκλησίας μέσα από τα τηλεγραφήματα της τουρκικής αντιπροσωπείας με την κυβέρνηση της Άγκυρας κατά τή Συνδιάσκεψη της Λωζάννης».
- 12:45-13:00 Εισηγητής: **κ. Κωνσταντίνος Γκίνιος**. Συζήτηση.

Ε' ΣΥΝΕΔΡΙΑ

«Η συμβολή των προσφύγων στή Λογοτεχνία και στήν Τέχνη»

Πρόεδρος:

Καθηγητής κ. Δημήτριος Μόσχος

- 13:00-13:15 1η Εισήγηση: «Οι πρόσφυγες και η οικονομική και πολιτιστική ανάκαμψη μετά τό 1922. Η γενιά του '30». Εισηγητής: **κ. Γιώργος Καραμπελιάς**.
- 13:15-13:30 2η Εισήγηση: «Παράδοση και Ανανέωση: Η συμβολή του Φώτη Κόντογλου στή νεοελληνική εκκλησιαστική ζωή και πνευματικότητα». Εισηγήτρια: **κα Ίωάννα Στουφή - Πουλημένου**.
- 13:30-13:45 3η Εισήγηση: «Ίωάννα Τσάτσου - Σεφεριάδη (1909-2000): Ο αδελφός μου Γιώργος Σεφέρης. Αναμνήσεις από τή γή τής Ίωνίας». Εισηγήτρια: **κα Άλεξάνδρα - Μαρίνα Δαπουδάνη**.
- 13:45-14:00 4η Εισήγηση: «Από τή Σμύρνη στόν Πειραιά - Μουσικές Ιχνηλασίες». Εισηγητής: **κ. Δημήτρης Σταθακόπουλος**.
- 14:00-14:15 5η Εισήγηση: «Δοσίθεος Κατουνακιώτης Μοναχός: Ο δωδεκάχρονος τυφλός πρόσφυγας, ο μεγάλος έμπνευστής, δάσκαλος και έφευρέτης άπτικου κώδικα Braille βυζαντινής μουσικής». Εισηγητές: **Πρωτοπρ. Θεόδωρος Τσαμπατζίδης και κ. Γεώργιος Πατρώνας**.
- 14:15-14:30 Συζήτηση.
- 14:30-16:30 Μεσημβρινή διακοπή.

ΣΤ' ΣΥΝΕΔΡΙΑ

«Η συμβολή των προσφύγων στήν Οικονομία»

Πρόεδρος:

Καθηγήτρια κα Αικατερίνη Γαλάνη

- 16:30-16:45 1η Εισήγηση: «Η συμβολή των γυναικείων Συλλόγων και φορέων στήν άποκατάσταση και περίθαλψη των προσφύγων. Η έκμετάλλευση των γυναικών προσφύγων ως έργατικού δυνα-

μικού στήν Κλωστοϋφαντουργία, Ταπητουργία και Βιομηχανία τής έποχής».

Εισηγήτρια: **κα Μαίρη Πίνη**.

- 16:45-17:00 2η Εισήγηση: «Από τήν τεχνογνωσία τής επιβίωσης στή σύγχρονη επιχειρηματική δραστηριότητα. Συγκρότηση επιχειρήσεων Μικρασιατών προσφύγων στήν Άθήνα κατά τήν περίοδο του Μεσοπολέμου. Τό παράδειγμα των άλλαντοπωλείων στο κέντρο τής Άθήνας».

Εισηγητής: **κ. Γεώργιος Κούζας**.

- 17:00-17:15 3η Εισήγηση: «Ο Οικοδομικός Συνεταιρισμός Άστων Προσφύγων Λατομείου Εϋαγγελιστρίας Θεσσαλονίκης».

Εισηγητής: **κ. Πασχάλης Βαλσαμίδης**.

- 17:15-17:30 4η Εισήγηση: «Οί Μικρασιάτες πρόσφυγες στή Σάμο του Μεσοπολέμου. Έπιλογές επαγγελματικής άποκατάστασης και μία προσπάθεια άποτίμησης τής προσφυγικής οικονομικής επίδρασης στή σαμιακή κοινωνία».

Εισηγητής: **κ. Μανόλης Γιαννουτσος**.

- 17:30-17:45 Συζήτηση.

Ζ' ΣΥΝΕΔΡΙΑ

«Οί συσσωματώσεις των προσφύγων και η διαφύλαξη τής Ιστορικής Μνήμης»

Πρόεδρος:

Καθηγητής κ. Έμμανουήλ Βαρβούνης

- 17:45-18:00 1η Εισήγηση: «Η διατήρηση τής Ιστορικής Μνήμης τής Γενοκτονίας των Έλλήνων τής Όθωμανικής Αυτοκρατορίας (1913-1923)». Εισηγητής: **κ. Βασίλειος Μεϊχανετσίδης**.
- 18:00-18:15 2η Εισήγηση: «Η κατάκτηση του δικαιώματος των Ποντίων στή Μνήμη (1922-1994)». Εισηγητής: **κ. Κωνσταντίνος Σαμουρκασιδης**.
- 18:15-18:30 3η Εισήγηση: «Κοινωνικές συσσωματώσεις, πολιτισμικές πρακτικές και ζωσα προσφυγική κληρονομιά: Πολιτικές σύγχρονης πολιτισμικής παραγωγής και ανάδειξη τής ιστορικής κουλτούρας». Εισηγήτρια: **κα Ζωή Μάργαρη**.
- 18:30-18:45 4η Εισήγηση: «Λαογραφικές αναζητήσεις στίς ανέκδοτες σημειώσεις του διδασκάλου Δημητρίου Παπαδόπουλου (Σταυριώτη) εκ Πόντου». Εισηγήτρια: **κα Μυροφόρα Εϋσταθιάδου**.
- 19:00 **Συμπεράσματα και Λήξη του Συνεδρίου** από τον Πρόεδρο τής Έπιστημονικής Επιτροπής Καθηγητή **κ. Έμμανουήλ Βαρβούνη**, Κοσμήτορα τής Σχολής Κλασικών και Άνθρωπιστικών Σπουδών του ΔΠΘ.

Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΤΑΥΤΟΤΗΤΟΣ

Γ' ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΜΝΗΜΗΣ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Γενικό θέμα:

«Η κληρονομιά των προσφύγων και η νεοελληνική κοινωνία του 20ού αιώνας. Θρησκευτικές παραδόσεις, συγγραφείς, τέχνη, σωματεία, διαφύλαξη τής μνήμης»

18-19 Οκτωβρίου 2024
(ΑΘΗΝΑ - ΣΥΝΟΔΙΚΟ ΜΕΓΑΡΟ)